

Jak rodiče na nákupu zlobili

Téma k finanční edukaci dětí: PENÍZE

Tomášek bydlí v domě s rodiči, kteří rádi nakupují. Z kufru auta vytáhnou vždy nějakou novou obří krabici. Asi hodně utrácí? Tomášek jednou vyprávěl dětem, jak tatínek běhal po bytě a hledal svíčku, protože doma nešla elektřina a všude byla tma! Že by zapoměli zaplatit za světlo? Rodiče musí platit spoustu věcí, i voda má svou cenu. Tomáškův kroužek, kde se učí hrát fotbal, také stojí penízky. Někdy je velká zkouška pro děti i dospělé, jít například nakupovat a neutratit všechny peníze za vysněné věci, které tam jen tak smutně leží. Musíme dobře přemýšlet, jestli s penězi vystačíme a nakupovat hezky s rozumem.

Jak rodiče na nákupu zlobili

Ve velkém domě bydlí vedle Bertíka i jeho kamarád ze školky Tomášek. Jednou se jeho rodiče rozhodli jít do nákupního centra na káfičko a „kouknout se po obchodech“. Tomášek byl rád, protože vždycky při každém nákupu dostal aspoň lízátko, a když měl táta dobrou náladu, tak po velmi důkladném přemlouvání nevydržel a koupil mu občas i malou hračku.

Otázky pro zapojení do příběhu:

„Jak je to u vás děti, když se jde nakupovat, prosíte rodiče, ať vám také něco koupí? A co myslíte, je to drahý dárek, nebo levný?“

Děti odpovídají.

Tomášek se v nákupním centru cítil hezky. A co tam všechno viděl za obchody! Na jedné straně byl například velký obchod jenom ze samých čokoládových dobrot. Na druhé straně zase hračkářství.

Otázky pro zapojení do příběhu:

„Děti, v kterém z obchodů, které Tomášek vidí, budou dárky dražší? (Čokolády/Hračky)?“

Děti odpovídají.

Pak šli dál a viděli papírnictví a tam také nebyla nuda, zrovna tam přivezli svítící fixy a gumy ve tvaru zvířátek. Jenže naproti měli hned prodejnu s legem, no prostě bomba!

Otázky pro zapojení do příběhu:

*„Co myslíte, kde by si koupil Tomášek levnější dárek, v papírnictví, nebo v prodejně lega?“
„Imenujte mi, co myslíte, že je levné a co drahé, budu vám jmenovat příklady věcí i hraček, které budete znát:“
Levné/drahé příklady: Lego friends, sada pastelek, kufřík se Spidermanem, pokémonske karty, papírový drak, lego duplo ZOO, lízátko, plyšáček, auto na dálkové ovládání, bonboniéra, ...*

Děti odpovídají.

Tomášek před každým obchodem prosí: „Maminko, maminečko moje zlatá, budeš ta nejhodnější maminka na světě, když mi koupíš...“ „Tatínku, tatínečku, budeš úplně ten nej-nej tatínek na celém světě, když mi koupíš...“

Otázky pro zapojení do příběhu:

*„Znáte to? Umíte prosit na nákupu? Ukažte jak? A co tatínek s maminkou odpovídají?“
„Víte děti vůbec, co to přesně znamená utrácet peníze?“
„Víte, co to je utrácet peníze za blbosti?“*

Děti odpovídají.

Tomášek začíná být smutný, zatím rodiče k ničemu nepřemluvil. Zrovna, když se mu maminka snažila vysvětlit, že se rozhodně nemají utrácet peníze za blbosti, tak najednou vyjekla: „*Ejajhuajahuaja*“ a přitiskla své ruce na výlohu. Tomášek se zamračil: „*Maminko, na výlohu se nesahá!*“ Maminka však nevnímala. Pár lidí se začalo po mamince otáčet. Za výlohou maminka viděla **nádherné...**

Pozor, zde nechte děti doplnit.

Děti hádají, co by se tak asi mohlo mamince tak líbit: boty, šaty, parfém, kabelka, prstýnky apod.

Za výlohou se na bedýnce vyjímaly nádherné červené boty na zlatém podpatku. Tomášek naprosto nechápal, proč by maminka měla chtít takovouhle blbost a běžel rychle pro tatínka. Tatínek zatím stál u jiné výlohy, kde zíral společně s jinými pány na obrovskou televizi. „*Tatííí, maminka chce utrácet za nějaké divné holínky!*“ Tatínek se přísně zamračil a hned běžel s Tomáškem maminku odlepit od výlohy. „*Ty musím mít!*“, říká maminka a má slzy na krajíčku. A tatínek rozhoduje: „*Maminko, ty nepotřebuješ boty, spíš je potřeba koupit pro celou rodinu velkou televizi.*“ Maminka vykulí oči: „*Vždyť už jednu televizi máme a televize je přece mnohem dražší než boty!*“ Rodiče se dohadují a Tomášek stojí mezi nimi a kroutí hlavou... Maminka má závěrečné slovo: „*A navíc, nemáme v peněžence tolik peněz!*“ A to je chvíle pro tatínka, který zvolá: „*Ale já mám kartu!*“ Tomášek se mohutně plácne do čela: „*Kartu? A jenom jednu? Já jich mám v pokojíčku mnohem víc: prší, pokémonske karty, pexeso...*“ začne Tomášek jmenovat. Tatínek svižně odpoví: „*Ale né, Tomášku, já mám platební kartu, se kterou se dá platit v obchodě.*“ Tomášek nechápe.

Otázky k příběhu, lze nechat děti hádat a vysvětlovat vlastní představu:

„*Kdo vysvětlí Tomáškovi, co je platební karta a proč se dá platit kartou? A kde jsou ty neviditelné peníze schované? A mají stejnou hodnotu, jako ty kovové a papírové, které známe z peněženky?*“

(Nápověda: peníze mají rodiče v bance uložené a přes kartu je postupně utrácení, podle jednotlivých cen za nákup se jim penízky odečítají a pak musí znovu šetřit, aby mohli dál platit kartou. Kartou se dá tedy platit stejně jako papírovými i kovovými penězi.)

Děti odpovídají.

Tatínek slavnostně mává na celou frontu svojí platební kartou. Pán z obchodu mu nese velkou televizi a balí ji. Paní u pokladny natuká cenu, která se zdála Tomáškovi poměrně dlouhá a tatínek pak kartu přikládá k takovému strojeku. Tomášek ví, že to vždy trochu pípne a pak vyjede papírek.

Nechte děti reagovat:

„*Jak se říká tomu stroječku u kterého se platí, hádejte: Terminátor nebo platební terminál?*“

„*Jak se říká tomu papírku, který z terminálu vyjíždí, co na něm najdete?*“

Děti odpovídají.

Jenže, co se nestane. Pan pokladník se na tatínka zamračí, nakloní se k němu, až mají čela u sebe, a řekne rázně šeptem: „*Milý pane, vy nemáte na kartě dostatek peněz!*“ Tatínek zbledne, zrudne, pak zezelená a potom se pánovi začne omlouvat.

Otázky pro zapojení do příběhu:

„*Co se vlastně stalo, děti? A jak budou asi rodiče reagovat?*“

Nechte děti hádat:

- A. Běželi domů pro papírové peníze?
- B. Prodal tatínkovy boty?
- C. Dali se na útěk?
- D. Museli televizi vrátit, protože tatínek neměl na kartě ušetřeno dostatek peněz?
- E. Sundala si maminka klobouk a začala žebrať před obchodem?

Děti odpovídají (D je správně).

A jak příběh skončil doopravdy? Tatínek musel s ostudou televizi vrátit, neměl na ní totiž našetřené peníze. Maminka, když viděla, co se stalo tatínkovi, už si ty boty koupit nechtěla. Tomášek chytil oba rodiče za ruku a vyvedl je smutné z obchodního centra ven. Venku je objal a řekl: „*Když budete hodní, pozvu vás příště na zmrzlinu, mám na ni totiž peníze v kasičce.*“ Rodiče měli obrovskou radost a všichni se pak vydali se společně domů.

A TO JE KONEC NAŠEHO PŘÍBĚHU. VÍTE, CO JSME SE DÍKY TOMÁŠKOVÍ A JEHO RODIČŮM NAUČILI O PENĚZÍCH?

- Víme, že je těžké odolat krásným věcem a výlohám, kde se nabízejí různé lákavé věcičky pro děti i dospělé., že je Dozvěděli jsme se, že je důležité na vysněnou věc šetřit, někdy i dost dlouho.
- Je pravda, že utrácet se má s rozumem, a když chceme kupovat opravdu drahou věc, je dobré mít peníze navíc buď v papírové v peněženke, nebo na kartě.
- Poznáme, co je drahé a co je naopak docela levné.
- Naučili jsme se, že se mimo peněz, které známe a můžeme je vidět v peněženke, dá platit i kartou.
- Víme, že na kartě jsou peníze, které se postupně odečítají, stejně, jako bychom utráceli s hotovými penězi.
- Zapamatovali jsme si, že pokud nemáme dostatek peněz, nemůžeme si něco koupit v obchodě na dluh, ale musíme si na věci umět ušetřit.

Líbil se vám náš příběh? Další příhody kamarádů ze školky najdete na webu: [Abeceda peněz.cz](http://Abeceda-penez.cz).